

Overboer B. E. Bendixens

aldre trykte manuskript

om kirken i Nordre Kongensboer

ant skrevet ca 1700.

Justitidalen.

Just. Bj. N. 39^e ^{H. 2} - Sept. N. 1, 932 (1371-73). 98 (1322-23). - Kraft, IV, s. 763. -

Neumann. Rindstaden V, s. 537. - Nicolaysen. Norske Skiftelær, II, s. 690. -

(Nicol.)
Hærst. 1877, s. 162-65; 1888, s. 162-3 (Dietrichson)

Dietrichson, Fort. s. 88. - Dietrichson, Skævtæst 5, 46, 444, 473, 516. -

Heltand; Nordt. II, s. 21.

Regnskaber - Ryghs ^{ms} Fort. - Neumanns opsl. i B. m. oms. 205.

Der gaar et sagn om, at efter den første dør skulde bygges ny kirke og folket valgte da en flætte som præstegavnen, som endnu kaldes Kirkesteinen; men det de byggede, blev om natten først til en nærbeggeude bakke; hvorefter da kirken lededes, blev opført. Da man begynde at opbygge skogen, fandt man ovenfor den gamle kirkeklokke, som endnu bruges.

Egen præst er navnet Joseph

Kirken kaldes i middelalderen for Justitidals kirke. Den havde en løj. Rygh; skogen. Den kirke nævnes ikke i beretningen af 1686 og er forbygget, enten

fordi den var for holdvis ny eller snarere, fordi den læs afides

Den er bygget i 1660 og skildes ved beretningen i 1722 som

en timmerbygning med taarn ovenpå, og et lidet vaabenhus

af flættebygning, temmelig vel holden, indvendig smukt malet.

Kors var 9 al. h, 10 al. br, skibet 16 og 12 al., vaabenhuset 6 al

og kvart. Den har 120 siddepladser. Det synes, som den tidligere kirke

var flættekirke. Forresten giver regnskaberne kun faa op-

lysninger. Det hedder 1682, at kirkeverget havde opstod et nyt taarn

istedet for det forrige, som blev overløst af sneeskred; dets opførelse blev
gjort ifølge kontrakt, ^{det var bebovret} ~~den~~ materialerne var væsentlig at brenge frem materialerne
for veiens vanskelighed. Omkr 1709 blev sat en ny font, tagt nyt tag paa
koret og ved 1706 gjord en ny hvælving over alteret samt foretaget flere
reparationer.

Kirken er et enkelt foregæng
Efter Neumanns optegnelser er alle de legrettes mændene ved en henrykkelse i 1656, at kirken, som for 100
aar siden var bygget, ved sine brudstodter at den maatte rives, 2 okt. 1660 henrykkedes de samme mænd, som den nye bygg
Neumann fandt paa dens Kirkegaard 5 gamle gravene af Klæberstad ^{høved og}
omgivet af en cirkel, i hvis rand det fyntes, som om endkræfter havde ^{høved} ~~gjort~~
været indgravne, men som nu af tiden ~~er formædlet~~ ~~stærkt~~ ^{blev} ^{blev}
udelattede. Om cirkelen ligger ^{for} paa den vestligste 3 Knapper, i en
afstand af 90" fra hverandre. De var omtr. 9/8 al. i diameter og hvilte ^{195 nr. Kir}
paa et fodstykke, der lod til at være afbrudte. De var dog, efter
Neumanns mening, længt fra paa gamle forn Korsene i Enevold og
Lavik hvori han sikkerst har set. - Det af Neumann nedtrykt om talte fandt
sig i 1877 med sit fodstykke, Knopperne eller Tappene der nu paa en forlængelse af Korsarmene
ogsaa er fodstykker, hvad paa hver side et kappeformet forbrømspænde.

Den i 1660 opførte kirke paa grundens og har 120 foddplade. Den er rustik,
har vaabenhus, hvort forskantlet taarn, ^{men} ~~med~~ ~~firkantet~~ ~~taarn~~, ~~laagt~~, ~~otte~~,
~~sedst~~ ~~for~~ ~~smalere~~ ~~freidet~~ ~~kor~~. Skibet har 3 koblede vinduer paa syd siden
1 paa nord siden ^{med} ~~og~~ ~~2~~ ~~degnende~~ ~~paa~~ ~~hver~~ ~~siden~~. ^{men} ~~den~~ ~~ogsaa~~ ~~er~~ ~~af~~ ~~den~~ ~~gode~~
taarn ^{med} ~~ikke~~ ~~med~~ ~~indga~~ ~~kor~~, ~~ligesom~~ ~~vaabenhuset~~, ~~selv~~ ~~kirken~~ ~~med~~ ~~ind~~ ~~skel~~ ~~der~~
~~er~~ ~~ligesom~~ ~~et~~ ~~vaabenhus~~ ~~det~~ ~~hele~~ ~~er~~ ~~hvord~~ ~~malet~~ ~~roverdyg~~. ~~Kirken~~
~~er~~ ~~rustik~~, Skibets langde 12 m og bredde var 6 m, koret holder
4,25 m i kvadrat. Loftet er fladt baede i kor og skib, i vest er
tvørgalleri. Langs skibets vegge er malet rundbuer, 6 eller egentlig
5 1/2, og inde i disse felter er der dekoreret ^{stjengede} med stængler ~~af~~

og rauter. Over døren til skibet gaar indskrift - ... Tesen Ravn 1661. Anno

(Slavn ^{væsen} Ravn). - I baarset ~~strøpore~~ krydrende bjælker og en kor.
bjælke, som bærer floren, og flere af disse synes at skulle tilhøre en ældre
kerke, en storkerke. - Skilleveggen mellem kor og skib irres en lignende
maleri som skibet, 3 \times rundbue og arakeslyngvuer. - Fra ^{skibet} ~~fjæll~~
forrest ses det dybe tvargalleri strækker sig stærke bjælker som
bædere frem til koret. - Loftet i dette er skaaret ud i en længde
af omk. $1\frac{1}{2}$ m. i form af en skjævt rundbue for at skaffe plads for
alteropsatsen, der stiger op i loftet.

Prekestolen har rundbuede felter paa midten og et baplignende
understykke (Anhängel), den bæres af to buejede søjler med ey_2
lindriske eller kvadratiske kapitales. - 1626-1626

Korbu ^{en firkant rundbue} har en slags pulastre paa begge sider; den er 2 m. høj,
 $1,20$ m br. I korveggen findes paa den modsatte side af pre-
kestolen en aabning med spræntler. -

Alteropsatsen ^{høj} har brede vinger, hvor med en ^{parabol} ~~svæve~~, hvor
staar en figur, og gavlet overstykke med fremstilling af
Krsti opstandelse. I gavlen og midtstykket ^{findes} gesims. Tandspids 2
Konsoler. I midten ~~staar~~ ^{er} en ~~alters~~ ^{alters} ~~sekrænter~~ ^{sekrænter} og heden ~~indv~~
Tæller, ^{maleri} men ikke. Ikket rester af en kalkhermes ^{haile}
Sidesøjlerne har plumb skaarne kapitales, en præet gylden ring og derover en
rød, riflet kalkkapitel med et forside ruden overslykte. ¹⁶²⁶⁻¹⁶²⁶
Den nedre del er dannet som den irre samme ^{formen}
¹⁶²⁶⁻¹⁶²⁶ paa den fjerde i Ginea ¹⁶²⁶⁻¹⁶²⁶ ¹⁶²⁶⁻¹⁶²⁶

med Hellenfirkant som faldet er malet, og paa den ene side paa den anden, som
 paa den ene side af underkroften sees kamr. - D, paa den anden
 side en kile i blaet fald. Det lange, smale felt i midten har denne
 endskrift: Er denne Tafel i Kerket oc forrest Kaupangen Kirche
 Till / Gudtz Nafus avis ihu Kommette aff Erleg oc Metacht Man
 Gode Pedersøn, med sin Hustru Kiersten Peders, Daatter A 1609. -
 (De ynde Kaupangen)

en stol med spjuler overst, med malning af hulpanget og stude.
 Standeren har fine ^{stebel} indskæringer, det mest fremtrædende i form af en fjornke.
 Det mindre mindre staaer afte. ga. lletet; af den 3. dobbelte
 mindre staaer sydfoden er det ene egentlig de edle. Alle
 vægge y udhøjninger korts mindre deler dækket med, bla.
 skulpturer, hvor paa ^{gennem eller guldfar} hvidt: I den øverste
 lige del af koret er malet sol g' maene med ansigter i en rade af skyer.
 I koret er som skibets hvidt med røde, hvidkantede flander
 Alteromgangen dækket af træets pletter, Kærnest skibet
 paa m. begge sider er en smuk udhøjning med hvide fortran-
 de slyngninger. Korbuin er ganske lav; paa mindre staaer
 har væggen dobbelt pletterad, brettet mellem disse har roset
 med buet stængel paa hver side af denne. Over til prokestolen er
 der med dobbelt rad spiler som alteromgangen, i den neder-
 ste del af væggen, baade i skib og koret, er malet med et slags for-
 sheng.

Prokestolen har 5 sider, øverst buede konsoler, et af feltene har en
 vækstaltet skilt, et andet har et slags aggestok og aflange
 tegninger; de har malet roset p. s. v.

Mellom de store felterne staar refledede pilleter, rundtvis med slynges
 baand dannes omkring selve felterne hvor er ~~blom~~ malet blom-
 sporspotter eller bare blomster, den nederste del tegner gaitke
 den øverste. Præstebær bærer af 2 plempen, forskjellige farvede
 (rød, sort - hvid) felter, I flødestedet under præstebær-
 len er festet resten af en malet list, hvoraf en del staar over
 indgangsdøren. Gud, ver. omvendt stens for et lige løst. Hans O.

På kvindesiden staar en fin stol, hvor der har et rundt feldt,
 med segmentbær paa sidene, og et froet baand i bogen. Gørst staar A.
 C. D. i skåret, paa rundtvisen er malet SUDR (de. Soffi Ottes-datters Haarn)
 paa sidene stengel og klase. Alle hovederne har samme ^{vaentlig som de afbildede} form, den
 øverste paa kvindesiden er noget bedre redstyes. Dette gjælder
 kun flødestedet, idet den alige vilde dore for forsvunden nuværende den øverste

I den stol ved døren staar fortsættelse af denne 2 gange omaltte indskrift
 - er malet og for mig fra alt ondt. "Det hele har seendes lydt: "Gud ver
 mig under maedy og for mig fra alt ondt. - Erlig løst Hans Ottesen Haarn. Anno 1661."
 I en anden nordre vindue: H. Hendrich Natter - Soffi Ottesdatter
 Ravn 1695. - I vaabenhuset paa en legende råd: Soffi
 Andersin Hammer 1694.

Femmeret er veldigt. I et af de nordre felter er malet en
 stave, hvoraf kun fire enkelte bogstaar: I. D. - asen An-
 H. E. R. Galleret er blaalt med hvide fliser. Gjennem en red-
 skaar len forer en kort trappe derop.

I byggen staar en rød dorede fliser, decenter et godt skåret Hængelørcament, Pile
 ser, rose og falvede blade eller blomst, vittert for - Også de orange billeder som alle

Herrens inventar bestod af. 1 liden kalth y disk af silo, 1 liden do af fryglet kobber, 1 malstøge med lys sax, forrest af præsten Thøger Jensen 7 1 lidet mesfengbakken i fonten, 1 klokke y 1 liden brændklokke, 1 gammel mesfengel, 1 vandet alterklade. Sener nævnes 2 mesfeng-

~~bag~~ med peber, 1 lidentinflaske og 1 god mesfengel.

Efter Nicolajsen havde det endnu i 1750 en julekalk, skjænktes af Sids Raav. Jens Jensen Skive, Hans Grimesen, Anders Meder, Folquard Broderesen, Jens Mikkelsen, Niels Starbø, Sids Hansen og Herman Gormann, og 1 julekrater, skjænktes 1659 af Hans Raav. Sener nævnes ~~Saalde havde opmøndelig tillært Kaupanger, koster den 1/2 og var skjenket af Gude Jensen og hustru Kristine Sids datter.~~

Julekalk af Jirmpel form, rund fod, hai stik , hai kugle med skarp kant, lidet kvadrant skaal med indredet kors i ring, marker paa foden 1794. Lidet dyb disk, med liden kors i ring, endskrift ogsaa indredt 7 A. S. M. L. D. 1794. Bergers merke y Graamelers havde end kvadrant korr. - 2 mesfengstøttaget, lidet haire, , ivent 17 cm vid. Foden smekkes med 2 Jonee orange, hai paa

vid buseplade, 17 cm. Den puggen sidder en Drekt gins I det melet stage har mindre og større maye Hengen har lidt af lange ring, ~~paraden de lange~~ for de kaalen ha ikke de 5 huller, 0 genze y tentaget, men er hel, og ~~se mere i det forrige~~ mere indladte. Længst fodrauden: HTVG ---   36 HER TYGER TENSEN ANE KRISE

7 Samme bogstavet paa kalkens fod og paa baget deuden 7 HVS NSDAER

1 messingbøkket aldeles som det i Gæmpne, med ^{Israels} ^{fremstillet} spejdede i træsten
Frauden. DEOMINICVS * NAGEL * OC SØBERENDATTER HAVV
ER * GIFVET * DETTE * CHRISTNE * BECHEN * TIL * AARDAS. KIR
CHE * 1683 *.

Denne sølvbøkket med sølvfløjt med fem pælle (guld) i sølvfløjt
figur med altskade, hvort med guld.

1 guld klokke, 49 x 57 cm, med BVC (fra Boheim)

Fraan allest ligge et bymestend

Denne sølvbøkket med sølvfløjt med fem pælle (guld) i sølvfløjt
figur med altskade, hvort med guld.

Denne sølvbøkket med sølvfløjt med fem pælle (guld) i sølvfløjt
figur med altskade, hvort med guld.